

NUMMER 9

Den største Asterix

20. februar 2022 af [Morten Tjalve](#)

16

ANMELDELSE

999999

Tekst: René Goscinny

Tegner: Albert Uderzo

Oversættere: Per Då. Søren

Vinterberg og Francois-Eric

Grodin (redaktionelle sider)

Forlag: **Cobolt**

Form: 160 sider, indbundet og i farver

Vejl. pris: 349 kroner

Udgivelsesår: 2021

Udgivelsesland: Danmark

Den store Asterix er den hidtil bedste udgivelse af den europæiske klassiker om gallerbyens kamp mod den romerske overmagt. Bedre trykt end tidligere og med mere ekstrap materiale end nogensinde før.

To klassiske tegneseriestkabere: René Goscinny og Albert Uderzo. To ikoniske tegneseriefigurer: Asterix og Obelix. To klassiske albummer: *Lus i skindpelsen* og *Asterix i Alperne*. Goscinny og Uderzo holdt et ekstremt højt niveau igennem deres fælles tid med Asterix-serien. Ok, de skulle måske lige bruge et par album på at komme i gear og tabte tråden lidt til allersidst, men indimellem er der så bare tyve album fra den øverste europæiske

hylde.

Nu har Cobolt sat sig på rettighederne i Danmark og fejrer det ved at genudgive serien både enkeltvis i softcover og samtidig i hvad de kalder "den ultimative luksusudgave", navngivet *Den store Asterix*. Luksusudgaven samler kronologisk historierne parvist, og er den udgivelse, der her er i fokus. For hvad får man egentlig, som man ikke allerede har på reolen eller kan købe billigere ved at nøjes med softcoverversionen?

Udvendigt ser det lækkert og indbydende ud indbundet med stofryg og guldpræg på ryggen. Men det vigtigste befinder sig trods alt indvendigt. Her er formatet større end tidligere. Ikke overdrevent, bare et par centimeter, hvilket Uderzos tegninger på alle måder kan holde til. Jeg har sammenlignet med Egmonts *Den komplette samling*, der har omtrent tyve år på bagen. Det lidt større format hos Cobolt er dejligt, men ikke i sig selv det, der springer tydeligst i øjnene. Det gør derimod farverne og trykqualiteten.

Når man direkte sammenligner de to udgaver, så er det tydeligt, at farverne hos Egmont var lidt for mørke, hvormed de i for høj grad druknede Uderzos detaljerede streg. Omvendt står de hos Cobolt knivskarpt. Tekster på skilte, bygninger mm. er også langt bedre sat hos Cobolt, hvor de står lidt tilfældigt kastet ind eller med rester af den franske tekst indenunder i den gamle udgave. Måske man som jeg selv ikke har tænkt særligt over det, når man læste tidligere udgaver, fordi det jo bare har været sådan tegneserien nu engang var – troede man. Men når man har den nye udgave liggende ved siden af, er det som at sammenligne med kvaliteten på et VHS-bånd med en Blu-ray eller et kassettebånd med en lp-plade.

SØG

NYESTE KOMMENTARER

- Jesper til [Den største Asterix](#)
- Jørgen Høgh til [Den største Asterix](#)
- Jørgen Høgh til [Interview: Fra Diddl til body horror](#)
- Jørgen Høgh til [Den største Asterix](#)
- Morten Tjalve til [Samtidens euraber](#)

FIND OS PÅ FACEBOOK

9

Nummer 9 - magasin ...
 2022 synes godt om

Synes godt om side

Del

9

Nummer 9 - magasin for tegneserier for 5 timer siden

Radio Gotham har naturligvis set 'The Batman' og allieret sig med [TroldeSpejlets](#) gnistrende Christopher Leo Andersen, og skaber stort vue over det kludetæppe af referencer, som den nye film trækker på. Lyt med!

NUMMERS.DK

Radio Rackham: The Batma...

Radio Rackham anmelder Matt Re...

SENESTE INDLÆG

- Radio Rackham: The Batman**

7. marts 2022

0
- Samtidens euraber**

6. marts 2022

1
- Under-Danmark præsenterer: Forbudt for børn under 15!!!**

4. marts 2022

4
- Nyt gammelt**

3. marts 2022

0
- Peacemaker og en masse andet skønt**

2. marts 2022

3

51

Hvor Egmont brugte håndtekstning har den nye en (Uderzo?)font, der selvom den mangler den charme og det liv, en håndtekstning i "gamle dage" gav, fungerer upåklageligt. Både Egmont og Cobolt tilskriver Per Dâ oversættelsen. Et oplagt valg, i stedet for at nyoversætte, da han ofte blev lovprist for dette arbejde. Men her kommer der også lidt mystik ind i billedet, for hvordan kan han have oversat så forskelligt? Hvem der snyder på vægten, skal jeg ikke kunne afgøre, men pudsigt nok er teksten dog langt fra enslydende i de to udgaver. Her et par eksempler.

I Egmonts udgave af *Lus i skindpelsen* siger Cæsar:

"Det senile senat driller mig, fordi jeg stadig ikke kan få bugt med den usle lille modstanderrede... jeg udbeder mig forslag til omgående likvidering!"

Hos Cobolt siger han:

"Senatet vil hævne sig på mig, fordi jeg har mindsket deres indflydelse. Jeg er nødt til at udvide handlekraft, og derfor må det lykkes mig at udslette den forbandede lille gallerby."

Det er da immervæk noget af en forskel, for to udgaver, der påstår at benytte den samme oversættelse. I Cobolts udgave er der mere tyngde i magtspillet mellem senatet og Cæsar, end der var i den gamle.

I *Asterix i Alperne* afholder den romerske guvernør Corpus Bombastus et af sine sædvanlige orgier i Rennes. En deltager undrer sig over, hvordan han kan gøre dem så "overdådigt dekadente" så langt fra Rom, hvortil Bombastus i Egmonts udgave svarer:

"Det er kun et spørgsmål om god smag. Det er romeren Fellinus, der har organiseret mit søde liv..."

Hos Cobolt lyder det i stedet:

"Det er blot et spørgsmål om god smag. Den romerske traktør Fellinius iscenesætter mine orgier..."

Begge steder er det måske nok tydeligt, at der henvises til den italienske instruktør Federico Fellini. Men hos Egmont er det elegant koblet til Fellinis film *Det søde liv*, hvor det hos Cobolt i stedet kommer til udtryk i hans rolle som "iscenesætter" og med et ekstra "i" i hans navn.

119

Det er med andre ord ikke den samme oversættelse, der benyttes i de to udgaver. Hvilken der så er den (mest) rigtige af Per Dø, skal jeg ikke gøre mig klog på. Til gengæld har begge udgivelser omtrent lige uinspirerede forsider, angiveligt fordi man ikke tillader at de originale bruges. I stedet er en illustration med Asterix og Obelix fra *Asterix i Alperne* blæst op i overstørrelse, hvilket er en fattig erstatning for Uderzos originale forsider, der trods alt gengives i fuld størrelse inden hvert album.

Farver, tryk kvalitet og oversættelse adskiller dog ikke Cobolts to nye udgaver fra hinanden, det gør derimod et ekstremt fyldigt ekstrap materiale i *Den store Asterix*-udgaven. Jeg havde egentlig aldrig troet, jeg kunne få for meget ekstrap materiale, men det er lige før, jeg gør det i denne udgave. Ikke mindre end 32 sider får man at tygge sig igennem inden hvert album, altså 64 sider i alt. Det er imponerende, og jeg har mod på at tygge mig igennem det meste, så længe det giver noget ekstra til læsningen af historierne. Når jeg alligevel har lidt forbehold, så skyldes det mest redigeringen af det. For det er lidt for tilfældigt og rodet leveret, selv om der absolut er guldgrube at hente.

Der er masser af fin insider-nørde-info på et niveau, der vil tilfredsstille de fleste *Asterix*-entusiaster. Der er nogle udmærkede analyser af historierne og lidt interviewklip med de to skabere, hvor det giver mening. Der er historiske perspektiveringer, der måske nok tipper lidt over i ren historisk redegørelse, da det kommer til *Asterix i Alperne*. Der er lidt om farvelægningen i udgivelsen, hvor udgaven benytter den nyreviderede fra 2006, hvilket trods alt er en undskyldning ift. Egmonts udgave! Men pludselig dukker fire sider om "Albert Uderzos fabelagtige bestiarius" op. Her gennemgås og lovpriser hans tegninger af dyr. Måske egentlig interessant nok, men bare ikke særlig oplagt som optakt til *Asterix i Alperne*, hvor dyr spiller en ualmindelig perifær rolle. Man liver heller ikke op, når den israelske udgivelsesrækkefølge gennemgås over to fulde sider, uanset hvor mange jødiske aner, Goscinny så har med i bagagen. Det er vel også de færreste læsere, der har taget den lille latinprøve. Så hvorfor ikke yde den service at give de latinske glosser i historierne en oversættelse med på vejen, om ikke andet så i ekstrap materialet, så det ikke "forstyrrer" i historierne? Det havde været både oplagt og givende.

HVEM VAR DE GALLERE?

Grukerne og romerne havde længe andret sig over, hvem de gallere egentlig var, de fremmedartede rasker med nordvest mod de løjelige sæder og skikke, som også blev kaldt keltere eller keltot. Det mest forbløffende er, at spørgsmålet stadig står ubesvaret 2000 år senere: vi ved stadig ikke særlig meget om, hvem de gallere var, som levede på det territorium, der i dag udgør Frankrig, Belgien, Norditalien og en del af Spanien. Og vi ved ikke, hvem af dem der var de autentiske keltere, og hvem der var skelnsere- eller asinlende folkedag.

ET GALLISK OMRADE?

Selve navnet »galler« er stadig et mysterium. Brugte de selv den betegnelse, eller kaldte de sig snarere keltere, eller benævnte de sig måske efter deres region, deres folk eller deres klan? Det var romerne, der brugte termen galli, som måske kan oversættes til

»haner«. Så historikerne spørger sig selv: Var det en fornærmelse? Et tegn på at gætte rigt ad deres anseelse? Eller brugte gallerne men, når de talte om sig selv eller for at benævne deres territorium, et ord, der mindede om gallat, måske gallia, og som romerne så latinsvarede? En anden teori går ud på, at romerne ved mødet med gallerne, nogle italienske keltere der boede hinsides Alperne, har subtrakt den betegnelse til alle dem på området mod vest og dermed opfundet Gallien og gallerne.

Men i modsætning til, hvad man ser i Asterix og i serien i albummet Gallien rundt, eksisterede Gallien som sådan kun i romernes bevidsthed. Gallerne selv havde kun et vagt begreb om nogen grænse, selv om de havde bebudet området længe. For dette krigsfolk var begrebet om en grænse flydende, for det område, man havde under kontrol på et givet tidspunkt, kunne vokse eller skrumpes ind alt efter krigsløkken.

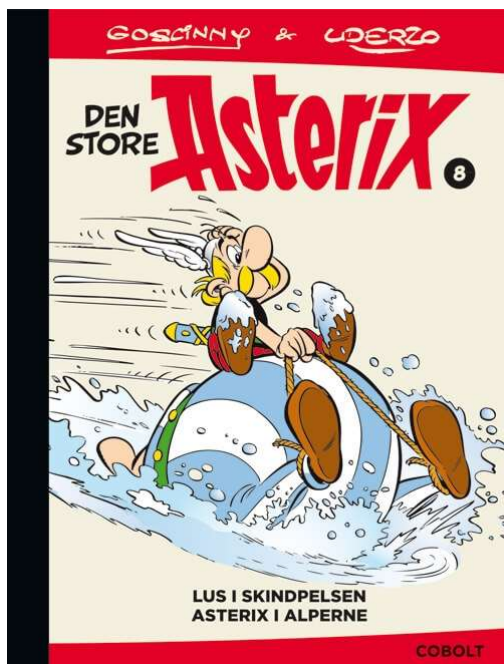
Gallien, sådan som vi i dag opfatter det, er en sen romersk opfindelse, som væsentligst skyldes Julius Cæsar: da han havde gjort sig til herre over det umådelige territorium, havde han også brug for at fastlægge nogle administrative grænser for det, der skulle blive til

16

Et eksempel på ekstrapapir fra et tidligere album i serien.

Dertil savner jeg i høj grad et mere inspirerende billedmateriale. Måske findes der ikke et væld af skitser fra Uderzos hånd, men illustrationerne består primært i albumillustrationer blæst godt op i størrelse. De 32 sider om *Asterix i Alperne* har mindre end ti illustrationer, der ikke er taget direkte fra albummet (eller andre album i serien). Dertil er der enkelte fotografier af skaberne eller skulpturer, men ikke noget, der for alvor løfter det. Samtidig vises mere end tredive illustrationer fra det album, der skal læses umiddelbart efter. Enkelte gange giver det mening, fordi der kommenteres på noget specifikt, man ellers ville skulle bladre frem for at se, men det er absolut undtagelsen. Så her virker det ganske enkelt for uinspireret.

Det var en del forbehold, så lad mig slutte med at opremse de mange positive ting, der gør dette til den ubetinget bedste Asterixudgivelse på dansk hidtil. Først og fremmest er der jo de to album, to af de mange højdepunkter i serien. *Lus i skindpelsen*, hvor Cæsar sender Psychopathos Provocallorius ud for at udøve psykologisk krigsførelse i gallerbyen. *Asterix i Alperne*, hvor Asterix og Obelix må til Schweiz for at finde en edelweiss blandt kukure, ostefonduer og bankbokse. Så klassisk som det bliver. Et album i gallerbyen og derefter et til udlandet, der i mange år var den faste rytme. Det hele pakket ind, så det fremstår flot i det ydre og lækkert i det indre. Dejligt papir med den bedste trykvalitet og de flotteste farver, Asterix har været præsenteret i på dansk. Så meget ekstrapapir som hjertet kan begære. 32 sider til hvert album løber immervæk op i 768(!) sider, når Goscinny og Uderzos 24 album er færdigudgivet, det må siges at være imponerende og langt, langt mere, end man har været forvænt med i tilsvarende udgivelser.

DEL PÅ

<

Interview: Fra Diddl til body horror

Q 1

Q 0

Om det var Sonja Rindom selv, der meddelte at hun ikke mente at kunne påtage sig opgaven videre frem, eller om Sigurd Tøgeby eller Per Daa